

Delavnica 2

Razred:	5. - 7.
Cilji:	1. Učenke in učenci se seznanijo s pojmom nasilje. 2. Učenke in učenci spoznajo različne oblike nasilja. 3. Učenke in učenci razlikujejo med nasiljem in neprijetnim dogodkom. 4. Učenke in učenci se seznanijo s posledicami nasilja.
Vsebina:	Na delavnici učenke in učence seznanimo s pojmom nasilja in nasilje ločimo od neprijetnega dogodka oz. neprijetnih občutkov. Pogovarjamo se o različnih vrstah nasilnega vedenja in jih kategoriziramo v vrste nasilja: psihično, fizično, spolno in ekonomsko nasilje. Pogovarjamo se o učinkih in posledicah nasilja ter kako lahko vsak na svoj način prispeva k dobremu vzdušju v razredu, ki ima pozitivne posledice za posameznike.

VAJA 1 (20 minut) – Nasilje in neprijetni dogodek

Vsebina	Nasilje	Vrste nasilja	Neprijeten dogodek
Pripomočki	2 košari z napisoma »Nasilje« in »Neprijetni dogodki«	Listki z opisanimi primeri nasilja in neprijetnih dogodkov	Plakat s pojavnimi oblikami nasilja
Učne metode	Razlaga	Pogovor	

Pred skupino postavimo košari – eno z napisom »Nasilje«, drugo z napisom »Neprijetni dogodki«. Otroke pozovemo, da iz kupa listkov naključno izberejo opis primera nasilja ali neprijetnega dogodka. Vsaka učenka in učenec prebere opis na svojem listku, nato pa se v razredu skupaj odločimo, v katero košaro listek spada – v košaro z napisom »Nasilje« ali v košaro z napisom »Neprijetni dogodek«. Z vajo skušamo razmejiti nasilje od neprijetnih dogodkov ter tako povečati razumevanje, kaj je nasilje.

Po vaji z razredom diskutiramo: Zakaj je po tvojem mnenju ta dogodek nasilje? Ali tudi ostali mislite tako? Mnenja soočamo z namenom razjasnitve definicije nasilja ter primere prenesti v resnično življenje, jih aktualizirati in približati učenkam in učenecem. Pri diskusiji si pomagamo s plakatom, kjer so navedene definicije vrst nasilja (pojavnne oblike nasilja). Razlikovanje med obema pojmomoma je pomembno zato, da otroci ločijo, kdaj je primerno iskati pomoč odraslih, kdaj pa naj z neprijetno situacijo poskusijo opraviti sami, s strategijami, ki jih predstavimo. Otrokom sporočimo, naj v primerih, ko gre za nasilje, dosledno iščejo pomoč odrasle osebe.

Primeri za vajo:

- *Matej je Miha že večkrat napadel, pretepel. Miha je v vsakem pretepu poškodovan, vedno bolj je prestrašen, poskuša se izogibati Mateju. Matej je vse bolj zadovoljen, išče nove prepire, sošolcem opisuje, kako je pretepel Miha.*
- *Majo sem povabila, da pride k meni domov. Rekla je, da noče priti. Zato sem žalostna.*
- *Manca in Eva sošolcem govorita, da naj se ne družijo z Niko, ker smrdi.*
- *Mojca je Jureta prosila, naj nikomur ne pove, da je namerno polila sošolkino jakno z jogurtom.*
- *Otroci kličejo svojo sošolko Arijano z vzdevkom Bajsa. Arijana pravi, da je to ne moti.*
- *Martin je na steno stranišča napisal: »Andreja je seksala z Vidom.« Martin sicer ve, da to ni res.*
- *Oto je bil jezen na Juša, zato ga je prijel za mednožje.*
- *Mirku je všeč Anja, kar ji večkrat napiše na kakšen listek ali v zvezek. Za rojstni dan ji je kupil rdeč srček. Anjo zdaj vsi zafrkavajo, da hodi z Mirkom, njej pa je nerodno, ker ji Mirko sploh ni všeč.*
- *Eva je rekla Tjaši, da ni več njena prijateljica, če ji ne posodi puloverja.*
- *Luka in Živa se smejeta sošolcu Janu, ker ima popackane hlače.*
- *Taja je na Facebooku ustvarila lažni profil za Sanjo, s katero se ne razume. Na tem profilu objavlja neresnične stvari o njej.*
- *Andrej je Gašperju grozil, da ga bo po pouku počakal pred šolo in »nabil«.*
- *Tina in Anja sta imeli konflikt s Tinetom, ker se ne strinjata z njegovo idejo za zaključni izlet.*
- *Klavdija je svoji sestri Katarini ukazala, naj ji pospravi sobo.*
- *Igor je na Facebooku prebral Davidovo objavo: »Igor je tak kreten!«*
- *Andraž je boksnil Julijo v trebuh, ker mu je »težila«, naj sodeluje pri nalogi, ki sta jo morala rešiti skupaj.*
- *Amel noče v šolo, ker ga sošolec Janez kliče »čefur«.*
- *Tilen, Tomaž in Jan pri kosilu ne pustijo nobeni puncu, da prisede k mizi.*
- *Miha in Sandra sedita skupaj pri pouku. Miha pogosto Sandro boža po nogi; Sandri to ni všeč, ne reče pa nič, ker jo je strah, kaj si bodo drugi mislili o njej.*
- *Tanja je zaljubljena v Jakoba, Jakob pa v Ajdo. Tanji je hudo.*
- *Marina je vsem sošolcem po mailu poslala sliko Tadeje v spodnjem perilu.*
- *Neža je obljubila Tajdi, da ji bo posodila roza hlače, pa jih je pozabila doma. Tajda je zato zelo jezna.*
- *Sabina je že tretjič ta teden pojedla Timovo malico, Tim je zdaj lačen.*
- *Tjaša je vrgla jabolko Ireni, ker jo je Irena prosila. Jabolko je po nesreči padlo Gorazdu na glavo, Gorazd je zato začel kričati na Tjašo.*
- *Manca želi, da Tanja dela njene domače naloge. Tanja se Mance boji, ker jo Manca ustrahuje, zato dela Mančine domače naloge.*
- *France se slabo počuti v šoli, ker ga sošolec Mirsad ponižuje. Govori mu, da je kmet.*
- *Sara ima zelo velika ušesa. Sošolke in sošolci pravijo, da zato zelo dobro sliši. Sara si želi manjša ušesa.*
- *Zarja je povabila Matica v kino. Matic je rekel, da bo prišel. Zarja ga je čakala pred kinom, vendar ga ni bilo.*

VAJA 2 (20 minut) – Ohranjanje vzdušja v razredu

Vsebina	Nasilje	Dobra / slaba klima v razredu	Posledice nasilja
Pripomočki	2 obrisa človeka v naravni velikosti		
Učne metode	Razlaga	Pogovor	

Učenkam in učencem pojasnimo, kaj pomeni pojem »razredno vzdušje« in ga povežemo z dobrim in varnim počutjem v razredu. Pozovemo jih, da navedejo primere, kako lahko vsakdo sam prispeva k dobremu vzdušju v razredu in s katerimi načini vedenja ne prispeva k dobremu vzdušju v razredu. Izvajalka oziroma izvajalec delavnice zapisuje te primere v obrisa človeka – enega za dobro klimo, drugega za slabo klimo.

Z vajo poskušamo učenkam in učencem pojasniti, da imajo naša vedenja, še posebej nasilna, vpliv in posledice na druge ljudi ter na celotno skupino (npr. razred).

Primeri vprašanj: Zakaj je pomembno, da je v razredu dobra klima? Kaj se zgodi, če ni dobre klime in kaj lahko storimo, da to spremenimo? Kakšne posledice ima nasilje, ki se dogaja, za celoten razred? Kakšne posledice ima nasilje za posameznico oziroma posameznika?